

ΘΑΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ	2
01. Η Νέα Διαθήκη	3
02. Ο Λόγος που δίνει Ζωή	5
03. Η πνευματική Ολοκλήρωση	7
04. Ο Άρτος που δίνει Ζωή	9
05. Το Σημείο του Φόβου	11
06. Το Φως για τους Τυφλούς του Κόσμου	13
07. Ζωή για τους πνευματικά νεκρούς	15

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ «ΝΕΑ ΖΩΗ»

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΑΡΧΕΙΟΥ: **ΘΑΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ**

Εισηγητής: Χάρης Νταγκουνάκης

1. Η Νέα Διαθήκη

Ανάγνωσμα: Ιωάννης 2:1-11

Η παρούσα σειρά βιβλικών συμμαλετών αφορά σε 7 θαύματα πάνω στα οποία δομείται το Κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο. Τα θαύματα ονομάζονται και σημεία. Οι δύο έννοιες δεν ταυτίζονται. Το θαύμα είναι σημείο - το σημείο δεν έχει πάντα υπερβατικό χαρακτήρα. Στην Παλαιά Διαθήκη, για παράδειγμα, οι 10 Πληγές του Φαραώ είναι **θαύματα** αλλά και σημεία, που έδειχναν στον Φαραώ της Αιγύπτου ότι έπρεπε να αφήσει τον λαό Ισραήλ να φύγει. Από την άλλη, όμως, ο προφήτης Ησαΐας διατάσσεται από τον Θεό να περιφέρεται για 3 χρόνια γυμνός και ξυπόλητος ως **σημείο**, που έδειχνε προφητικά στα έθνη της Αιγύπτου και της Αιθιοπίας ότι ο βασιλιάς της Ασσυρίας θα οδηγούσε ξυπόλητους και γυμνούς τους λαούς τους στην αιχμαλωσία (Ησ 20:2εξ). Είτε τα σημεία ήταν υπερφυσικές εκδηλώσεις είτε όχι, ο σκοπός τους ήταν ένας: να αποδείξουν την αυθεντικότητα των απεσταλμένων του Θεού, έτσι που ο κόσμος να πιστέψει στο μήνυμά τους.

Στην Καινή Διαθήκη έχουμε επίσης θαύματα με τον ίδιο στόχο. Στο Ευαγγέλιο του Ιωάννη έχουν κυρίαρχο ρόλο και εμφανίζονται στο πρώτο μισό του Ευαγγελίου. Πάνω σ' αυτά τα θαύματα δομείται το Ευαγγέλιο με σκοπό, όπως μας εξηγεί ο Ιωάννης στο τέλος του βιβλίου του: «να πιστέψουμε πως ο Ιησούς είναι ο Χριστός ο Υιός του Θεού, και πιστεύοντας να έχουμε δι' αυτού τη ζωή» (Ιω 20:31). Έχει προσφυώς λεχθεί ότι ο Ιωάννης παρουσιάζει τα επτά θαύματα στο Ευαγγέλιό του, όπως ένας δικηγόρος τις αποδείξεις του για να υποστηρίξει την υπόθεσή του. Ερχόμαστε, λοιπόν, στο πρώτο σημείο: το θαύμα στον Γάμο της Κανά, όπου ο Κύριος μετέτρεψε το νερό σε κρασί. Και με αυτό το σημείο εγκαινιάζει τη Νέα Διαθήκη –όπως είναι και ο τίτλος της πρώτης συμμαλετής μας. Το συγκεκριμένο θαύμα αναλύεται σε 5 σημεία:

1. Ο Ιησούς πηγαίνει σ' ένα Γάμο (2:1-2)

Δύο μέρες μετά τη συνάντησή του με τον Ναθαναήλ, ο Ιησούς προσκαλείται σε έναν γάμο στην Κανά της Γαλιλαίας. Εικάζεται πως είναι μια μικρή σημερινή πόλη, η Κιρμπέτ-Κανά, κάπου 1,6 χλμ. Β. της Ναζαρέτ. Ο Ναθαναήλ καταγόταν από την Κανά, και είναι ενδιαφέρον ότι η αρχή των σημείων του Ιησού έγινε στην πατρίδα ενός μαθητή του. Μας δίνεται η πληροφορία ότι ο Ιησούς προσκλήθηκε στον γάμο μαζί με τους μαθητές του. Από κει συμπεραίνουμε ότι το ζευγάρι των νεονύμφων ήταν γνωστοί ή συγγενείς της οικογένειας του Κυρίου.

2. Ο Ιησούς δέχεται ένα Αίτημα (2:3-4)

Η Μαρία ήξερε ότι, κατά την αντίληψη της εποχής, το να τελειώσει το κρασί σήμαινε μεγάλο πρόβλημα για τους οικοδεσπότες. Πήγε, λοιπόν, στον γιο της τον Ιησού, μήπως μπορούσε να κάνει κάτι. Πολλοί, τώρα, πιστεύουν ότι πήγε στον γιο της περιμένοντας να κάνει κανένα θαύμα. Δεν φαίνεται όμως να συνέβαινε κάτι τέτοιο. Μέχρι εκείνη τη στιγμή, ο Κύριος δεν είχε κάνει κανένα θαύμα (2:11). Το πιθανότερο είναι ότι η Μαρία έβλεπε τον γιο της άντρα πια, πρώτο ανάμεσα στους αδελφούς και τις αδελφές του, κατά το Μκ 6:3, ένα αξιόπιστο, υπεύθυνο άτομο, που θα μπορούσε να βρει μια λύση.

Στο εδ. 4 βλέπουμε την αντιμετώπιση που της επιφύλαξε ο Ιησούς: «Τι επεμβαίνεις εσύ στο δικό μου έργο, (ή κατ' άλλη απόδοση: «δική σου και δική μου έγνοια είναι αυτό;») γυναίκα; Δεν ήρθε ακόμα η ώρα μου». Η προσφώνηση *γύναι* ήταν ο πιο φυσιολογικός και ευγενής τρόπος του Ιησού να απευθύνεται σε γυναίκες (πρβλ. Mt 15:28· Λκ 13:12· Ιω 4:21· 8:10· 19:26· 20:15). Ήταν όμως ασυνήθιστο ένας γιος να αποκαλεί τη μητέρα του *γύναι*. Αν το έκανε, θα έπρεπε να προσθέσει ένα προσδιοριστικό επίθετο ή έναν τίτλο. Γιατί, λοιπόν, χρησιμοποίησε αυτό τον τρόπο ο Κύριος; Πιθανότατα, αυτό σήμαινε πως από τώρα άρχιζε μια νέα σχέση ανάμεσα στον Ιησού και στη μητέρα του. Δεν ήταν μόνο ο γιος της. Ήταν «ο Υιός του Ανθρώπου». Είχε αρχίσει τη διακονία του στη γη. Οτιδήποτε έκανε από δω και πέρα θα ήταν εκπλήρωση της αποστολής του.

Η φρ. «Τι σχέση έχει αυτό μ' εμένα;» είναι σημιτικής προέλευσης και αποδίδεται στα Ελληνικά ως *Τί έμοι και σοί*; Η φρ. είχε δύο έννοιες: (α) Όταν ένας απασχολούσε κάποιον, εκείνος έπρεπε να πει «Τι σχέση έχει αυτό μ' εμένα;» δηλ. «τι σου 'κανα και μου το κάνεις αυτό - και με βασανίζεις;» (βλ. Κρ 11:12· Β' Χρ 35:21· Α' Βασ 17:18).

Ή: (β) Όταν ζητούσαν από κάποιον να ανακατευτεί σ' ένα ζήτημα που δεν ήταν δουλειά του, μπορούσε να απαντήσει: «Τι σχέση έχει αυτό μ' εμένα;» (Β' Βασ 3:13· Ωσ 14:8 -Μετ. Βάμβα). Η πρώτη απάντηση δείχνει *εχθρότητα* και η δεύτερη διάθεση *απεμπλοκής*. Η απάντηση του Ιησού στη μητέρα του είχε το δεύτερο νόημα: δεν ήθελε ν' ανακατευτεί εκείνη τη στιγμή στο πρόβλημα της έλλειψης του κρασιού. Συνεχίζει, όμως, ο Κύριος και λέει: «Δεν ήρθε ακόμα η ώρα μου». Απαντάται και αλλού η λ. «ώρα», βλ. Ιω 4:21.23· 5:25.28-29· 7:30· 8:20· 12:23.27· 13:1· 16:25 και 17:1). Όλα αυτά είναι αναφορές στη στιγμή που ο Κύριος θα άφηνε αυτό τον κόσμο για να πάει στον Πατέρα του ή στην ώρα που ο Υιός του Ανθρώπου θα δοξαζόταν μέσα από τα παθήματά του, τον θάνατό του και την ανάστασή του. Επίσης δείχνουν την ημέρα που θα βασανιζόταν και θα πέθαινε. Εδώ στον γάμο υπονοούσε ότι δεν είχε έρθει ακόμα η ώρα του θανάτου του. Τότε γιατί τελικά έκανε ο Χριστός το θαύμα; Η μόνη απάντηση που μπορούμε να δώσουμε είναι ότι έκανε το θαύμα σαν πρόγευση της δόξας του και για να τιμήσει την πίστη της μητέρας του.

3. Ο Ιησούς λύνει ένα Πρόβλημα (2:5-10)

Εδώ διαβάζουμε πως η μητέρα του Κυρίου άφησε το πρόβλημα να το λύσει ο Ιησούς. Μ' άλλα λόγια, η Μαρία υποτάχθηκε στο θέλημα του Ιησού. Η πίστη της στον γιο της τον Ιησού αναγνώριζε ότι εκείνος ήξερε ποιο είναι το καλύτερο για την περίπτωση. Παράλληλα, ο Ιησούς ξεκαθάριζε στη μητέρα του ότι ο ίδιος ήταν κάτω από την εξουσία του ουράνιου Πατέρα του (βλ. Ιω 5:30). Την ίδια στάση τη συναντάμε και όταν ήταν 12ετής στον ναό (Λκ 2:51). Στο εδ. 6 διαβάζουμε ότι εκεί στο σπίτι βρίσκονταν 6 στάμνες, που καθεμιά τους χωρούσε 80 με 120 κιλά νερό και τις χρησιμοποιούσαν για τους τελετουργικούς καθαρισμούς (Λευ 11:33). Κάποιοι αμφισβήτησαν την αυθεντικότητα αυτής της αναφοράς στην ποσότητα του νερού στον γάμο της Κανά. Είπαν ότι η Κανά ήταν ένα μικρό, φτωχό χωριό, και σιγά μην ήταν τόσο πλούσιοι να έχουν τόσο ακριβές, πέτρινες στάμνες... Η σύγχρονη Αρχαιολογία, ωστόσο, δικαίωσε τη βιβλική αφήγηση, καθώς στην περιοχή της Κανά ανακαλύφθηκαν πέτρινες στάμνες! Πράγματι, σκεπτικιστές λόγιοι στα τέλη του 18^{ου} με αρχές του 19^{ου} αιώνα αμφισβήτησαν διάφορες βιβλικές αφηγήσεις. Όσο, όμως, λάμβαναν χώρα ολοένα και περισσότερες ανασκαφές κι ανακαλύπτονταν ευρήματα, η μια αφήγηση μετά την άλλη επαληθεύονταν και ενισχυόταν το κύρος της Βίβλου.

Στα εδ. 7-9 διαβάζουμε ότι ο Ιησούς είπε στους υπηρέτες να γεμίσουν ως επάνω τις στάμνες με νερό και να τις πάνε στον υπεύθυνο του τραπέζιου. Ο οικονόμος αυτός έπρεπε να είχε φροντίσει για τα αποθέματα της τροφής και του κρασιού, και μ' αυτό το θαύμα γλίτωσε τη ντροπή απέναντι στην οικογένεια του γαμπρού. Βέβαια, ήταν συνήθεια, το καλύτερο κρασί να προσφέρεται στην αρχή, αλλά τώρα προσφέρθηκε στο τέλος, όταν οι καλεσμένοι είχαν ήδη πιει και δεν μπορούσαν να καταλάβουν και να επαινέσουν την ανώτερη ποιότητα!

4. Ο Ιησούς περιμένει μια Ανταπόκριση (2:11)

Στο εδάφιο 11 διαβάζουμε πως αυτό ήταν το πρώτο θαύμα με το οποίο φανέρωσε τη δόξα του ο Ιησούς και περίμενε μια ανταπόκριση, κάτι που έγινε: οι μαθητές του πίστεψαν σ' αυτόν. Όπως είπαμε στην αρχή, ο Ευαγγελιστής Ιωάννης χρησιμοποιεί τη λ. *σημείο* και όχι τη λέξη *θαύμα*. Και ήταν το πρώτο του Χριστού, κάτι που αποκλείει να έχουν προϋπάρξει άλλα θαύματα.

5. Η σημασία του Σημείου

Τη σημασία του σημείου, η οποία είναι ο νέος κόσμος που εγκαινίασε ο Χριστός, τη διακρίνουμε μέσα από 3 αλήθειες: (α) *Η τέλεια Κάθαρση*. Η τελετουργική κάθαρση που νόμου με το νερό στις στάμνες μπορούσε να δείξει τον δρόμο, αλλά δεν πρόσφερε καμιά ανακούφιση στη συνείδηση, που εξακολουθούσε να είναι φορτωμένη με ενοχές, γι' αυτό και έπρεπε οι καθαρμοί να επαναλαμβάνονται (Εβρ 10:1-8). Κι αυτό το ολοκλήρωσε η θυσία του Χριστού στον σταυρό (Εβρ 10:14· 7:25· Ρωμ 5:1· 8:1). Οι αμαρτίες μας τώρα γίνονται λευκές σαν χιόνι, όσο κόκκινες και αν είναι (Ησ 1:18). (β) *Η αδυναμία του Νόμου*. Ο Νόμος μπορούσε να δώσει οδηγίες σχετικά με την κάθαρση, αλλά δεν μπορούσε να δώσει στον πιστό τη δύναμη να βαδίσει στον δρόμο που του έδειχνε. Οι προφήτες οραματίστηκαν ότι ο Θεός κάποια μέρα θα ξεπερνούσε αυτή τη διαρκή αδυναμία του Ιουδαϊσμού μέσω μιας «νέας διαθήκης», γραμμένης «στις καρδιές». Θα ήταν διαθήκη που δεν δίνει μόνο εντολή, αλλά και τη δύναμη να πραγματοποιήσουμε την εντολή (πρβλ. Ιερ. 31:31-34· Ιεζ. 36:25-27). Ο Χριστός έφερε αυτή τη νέα διαθήκη. (γ) *Το Κίνητρο του Χριστού*. Το νέο κίνητρο του Χριστού —η ευγνωμοσύνη και η ανταπόκριση της αγάπης του πιστού— είναι ένα πολύ πιο ισχυρό ερέθισμα για υπακοή από ό,τι ήταν η απλή επιταγή της εντολής (Β' Κορ 5:14-15). Ακριβώς αυτή η επίδραση που μας ωθεί στην Ιεραποστολή. Έγραφε ένας ιεραπόστολος: «Αν ο Ιησούς Χριστός είναι Θεός και πέθανε για μένα, τότε καμιά θυσία δεν είναι υπερβολικά μεγάλη για να την κάνω γι' αυτόν» (Ψλ 116:12). Κι αυτό το θαύμα μπορεί να συμβεί ξανά, καθώς το νερό της ενοχής, της συνηθισμένης αποτυχίας και του νομικισμού μεταμορφώνεται, με τον λόγο του αναστημένου Ιησού, σε κρασί της συγχώρησης, της νίκης και της χαρούμενης υπακοής.

2. Ο Λόγος που δίνει Ζωή

Ανάγνωση: Ιωάννης 4:43-54

ΜΕΤΑ το πρώτο «σημείο» του Ιησού στην Κανά με τη μετατροπή του νερού σε κρασί, βρίσκουμε τον Ιησού στα Ιεροσόλυμα για τη γιορτή του Πάσχα, όπου έκανε τον καθαρισμό του ναού με όλη τη γνωστή εξέλιξη. Στη συνέχεια είχε τη γνωστή συνομιλία με τον Νικόδημο (Ιω 3) και μετά τον βρίσκουμε στην πορεία του πίσω στη Γαλιλαία, κατά την οποία πέρασε κι από τη Συχάρ όπου συνάντησε τη Σαμαρείτισσα. Όταν έφτασε στην πατρίδα του, οι Γαλιλαίοι τον υποδέχτηκαν με χαρά και με καμάρι, που ένας συντοπίτης τους μεγαλωμένος στη Ναζαρέτ είχε αποκτήσει τόση δημοσιότητα στην Ιερουσαλήμ! Δυστυχώς, όμως, τον καλοδέχτηκαν και «πίστευαν» σ' αυτόν, όχι γιατί δέχονταν τη διδασκαλία του, αλλά γιατί έβλεπαν τα θαύματα που έκανε.

Μετά τη σύνδεση των γεγονότων, στο τέλος του 4^{ου} κεφαλαίου του Ιωάννη, βρίσκουμε τον Ιησού πίσω στην Κανά της Γαλιλαίας. Εκεί ήρθε και τον συνάντησε ένας αξιωματούχος του βασιλιά, προφανώς του Ηρώδη Αντίπα, (τετράρχης της Γαλιλαίας από πριν το 20 π.Χ. έως το 39 μ.Χ.) ο οποίος τον παρακάλεσε να πάει μαζί του πίσω στο σπίτι του, στην Καπερναούμ (32 χλμ. απόσταση - πεζοπορία 1 ή 2 ημερών), για να θεραπεύσει τον γιο του που πέθαινε. Ο Ιωάννης μάς πληροφορεί πως αυτή η θεραπεία είναι το δεύτερο «σημείο» που έκανε ο Ιησούς στην επίγεια διακονία του. Ο αξιωματούχος του βασιλιά είχε μάθει φαίνεται το πρώτο θαύμα του Κυρίου στην Κανά, και έσπευσε να ζητήσει τη βοήθειά του.

Μέσα από το δεύτερο αυτό θαύμα του Ιησού, βλέπουμε μεγάλες αλήθειες για την *Πίστη* και για την *Προσευχή*. Σχετικά με την *Πίστη* διακρίνουμε:

1. Το νόημα της πίστης

Εδώ υπογραμμίζεται η αναγκαιότητα της πίστης (εδ. 54), προκειμένου να εκδηλωθεί η δύναμη του Ιησού. Η πίστη είναι τόσο δυνατό στοιχείο και προϋπόθεση, ώστε το αγόρι χωρίς να βρεθεί μπροστά στον Ιησού, θεραπεύτηκε, μόνο με τον Λόγο του. Όπως το αγόρι, έτσι κι εμείς δεν έχουμε συναντήσει ποτέ φυσικά τον Ιησού, αλλά αυτό δεν περιορίζει την ικανότητά του να διακονεί τις ανάγκες μας ως πιστών του. Αντίθετα, η απουσία των «βλεπομένων» δημιουργεί το πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργεί η πίστη (Ιω 20:29).

2. Τη φύση της πίστης

Αυτή η ιστορία διευκρινίζει επίσης τη φύση της πίστης. Ο Ιησούς παρουσιάζει τα όρια μιας «πίστης» που βασίζεται απλώς σε θαύματα και σημεία. Δεν ανταποκρίνεται σ' εκείνους που μένουν μόνο σ' αυτό το επίπεδο (εδ. 48· πρβλ. 2:23). Είναι αλήθεια ότι πολλοί ξεκινούν απ' αυτό το επίπεδο τη σχέση τους με τον Θεό: «Αν απαντήσεις, Κύριε, στην προσευχή μου, αν μου δώσεις αυτό που ζητώ, αν κάνεις αυτό το θαύμα για μένα, τότε θα πιστέψω σ' εσένα». Η χάρη του Θεού φαίνεται στο γεγονός ότι τέτοιες «προσευχές» κάποιες φορές απαντώνται.

Ωστόσο, η πίστη που βασίζεται σε σημεία και θαύματα δεν πρέπει να συγχέεται με τη γνήσια πίστη, γι' αυτό και ο Ιησούς δεν την ενθαρρύνει. Μια τέτοια πίστη δεν τιμάει τον Θεό, αφού μέσω αυτής ο Θεός υπηρετεί εμάς αντί για το αντίστροφο. Μένουμε με την εσφαλμένη αντίληψη ότι είμαστε σε θέση να του υπαγορεύουμε όρους ή να διεκδικούμε την επέμβασή του. Τα θαυματουργικά σημεία και οι θαυματουργικές απαντήσεις στην προσευχή μπορεί να έχουν την αξία τους ως αφετηρία, αλλά μένουν στείρα, αν δεν αναζητήσουμε τον ίδιο τον Κύριο, που τα επιτελεί. Η αληθινή πίστη εκφράζεται με την υπακοή στον λόγο του και την εμπιστοσύνη στις υποσχέσεις του (εδ. 50). Στην οικονομία της Χάριτος έχουμε πάψει να υπαγορεύουμε τους όρους της σχέσης μας με τον Θεό – υπάρχουμε εμείς γι' αυτόν, όχι εκείνος για μας. Τώρα πια «πιστεύουμε» πραγματικά (εδ. 53).

3. Την ανάπτυξη της Πίστης

Η μορφή αυτή πίστης οδηγεί στην ανάπτυξή της. Υπάρχει σημαντική πρόοδος στην ανταπόκριση του αξιωματούχου προς τον Ιησού: ζήτησε ένα θαύμα από τον Ιησού (εδ. 48), αποδέχτηκε τον λόγο του Ιησού (εδ. 50) και τελικά πίστεψε σ' αυτόν (εδ. 53) όταν πια είδε τη θεραπεία. Η πίστη είναι κάτι σαν ζωντανός οργανισμός, ο οποίος μεγαλώνει και αναπτύσσεται. Ενώ δηλ. η πίστη μπορεί να παίζει αποφασιστικό ρόλο για την τελική παράδοση στον Χριστό, έχει και την περίοδο της ωρίμανσής της. Ή, για να χρησιμοποιήσουμε την εικόνα του κεφαλαίου 3, έχει τον χρόνο της κύησης πριν από το γεγονός της (ανα)γέννησης. Ο Ιησούς «πάλευε» με τον αξιωματούχο καθώς η πίστη του δεύτερου μεγάλωνε, παρ' όλο που αρχικά έμοιαζε να αρνείται το αίτημά του.

Κατά μία έννοια, σ' αυτή τη συνάντηση με τον Ιησού έλαβε χώρα κάτι ακόμη μεγαλύτερο από απλά τη θεραπεία του αγοριού: θεραπεύτηκε ο πατέρας –μία πνευματική θεραπεία, η οποία, αφού επιτεύχθηκε, έγινε το μέσον ευλογίας για ολόκληρη την οικογένειά του (εδ. 53, πρβλ. και Ψλ 119:71· Εβρ 12:11).

Σχετικά με την *Προσευχή*, τώρα, διακρίνουμε τα εξής στην περικοπή μας:

1. Ένα μεγάλο Δίδαγμα για την Προσευχή

Ο αξιωματούχος είναι παράδειγμα ένθερμης προσευχής. Η φοβερή του ανησυχία τον ωθεί να κάνει μιας εβδομάδας ταξίδι μέχρι την Κανά για να συναντήσει τον Ιησού. Συχνά βρισκόμαστε κι εμείς σε παρόμοια κατάσταση. Πόσο ένθερμη όμως είναι η προσευχή μας για τα μικρά, τα συνήθη ζητήματα; Μπορούμε να πούμε για όλα τα ζητήματα στον Κύριο: «Δεν θα σε αφήσω αν δεν με ευλογήσεις» (Γεν 32:27);

Αυτή η φλόγα της πίστης ώθησε τον αξιωματούχο στην επιμονή και την καρτερικότητα –τα επιπλέον γνωρίσματα της γνήσιας προσευχής. Ο Ιησούς το δίδαξε αυτό σε αρκετές παραβολές (πρβλ. Λκ. 11:5–12· 18:1–8), και η ιστορία είναι γεμάτη με παραδείγματα απλών ανθρώπων, που μέσω υπομονετικής πίστης και προσευχής «κατατρόπωσαν βασιλεία, επέβαλαν το δίκαιο, πέτυχαν την πραγματοποίηση των υποσχέσεων του Θεού...» (Εβρ 11:33).

2. Η Προσευχή στην καθημερινότητά μας

Εδώ βλέπουμε την πρακτική πλευρά της προσευχής, πέραν του ότι είναι στοιχείο της λατρείας μας. Καθώς αντιμετωπίζουμε προβλήματα και ανάγκες στην καθημερινότητά μας, τα φέρνουμε όλα στον Χριστό. Ο Χριστός δεν βάζει όρια σε αυτά που μπορούμε να φέρουμε μπροστά του με προσευχή! Η αρχή που μας ωθεί να φέρνουμε τα αιτήματά μας είναι αυτή της απόλυτης αγάπης του Θεού, η οποία λέει: «Αν κάτι αφορά εσένα, αφορά κι εμένα». Η προτροπή: «σε κάθε περίπτωση τα αιτήματά σας να τα απευθύνετε στον Θεό με προσευχή και δέηση...» (Φιλ 4:6) περιλαμβάνει όλες ανεξαιρέτα τις πρακτικές ανάγκες και τις αγωνίες της καθημερινότητάς μας.

Τέλος, στην ιστορία μας αποκαλύπτεται δυναμικά:

3. Η δύναμη της προσευχής

Το αίτημα του αξιωματούχου ικανοποιείται - ο γιος του θεραπεύεται. Η υπερφυσική δύναμη του Θεού εκδηλώνεται σαν απάντηση στην παράκληση αυτού του ανθρώπου και μάλιστα ενός ανθρώπου με περιορισμένη κατανόηση, καθώς δεν ήταν ο ίδιος Ιουδαίος και δεν μπορούσε να καταλάβει όλα τα περί Μεσσία και πίστης. Η θεραπεία εν προκειμένω ήταν σωματική, όπως και σε πολλά άλλα θαύματα-«σημεία» του Ιησού (πρβλ. 5:8· 9:7). Ο Δημιουργός Θεός ανανεώνει κάλλιστα τη δημιουργία του, όπως εκείνος θέλει, και δίνει τη σωματική θεραπεία. Το ότι ο Θεός μπορεί να θεραπεύσει δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση· το εάν θα το κάνει –και με ποια μέσα και πότε– είναι ζητήματα που τα καθορίζει εκείνος. Η δύναμή του είναι πραγματική· το θέλημά του διέπεται από την αγάπη· η αγάπη του Θεού είναι σοφή. Αλλά είναι μεγάλη εδώ η ενθάρρυνση, αφού πολλά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε δεν θεραπεύονται με απλά ανθρώπινα μέσα! Χρειαζόμαστε την παρέμβαση του Θεού και ο Θεός δεν έχει αλλάξει. Θέλει να μας βοηθήσει και περιμένει να του το ζητήσουμε με πίστη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το δεύτερο αυτό «σημείο» στο Ευαγγέλιο του Ιωάννη μάς διδάσκει ότι ο Ιησούς είναι ο Υιός του Θεού, ο οποίος χαρίζει ζωή με τον λόγο του. Είναι ο Λόγος που δίνει ζωή. Όπως έχουμε τονίσει, ο σκοπός όλων των «σημείων» είναι να μας δείξουν ποιος είναι ο Ιησούς και να μας οδηγήσουν να πιστέψουμε σ' αυτόν.

Ναι, ήταν θαυμάσιο που ο γιος του αξιωματούχου θεραπεύτηκε. Όμως, αν η θεραπεία ήταν μόνο σωματική, θα ήταν ελλιπής για τον αξιωματούχο και την οικογένειά του, αν δεν θεραπεύονταν και πνευματικά –αν δεν πίστευαν στον Ιησού. Η λύση που ο Κύριος δίνει σε οποιοδήποτε πρόβλημά μας, έχει σκοπό να μας στρέψει στον εαυτό του και να μας βοηθήσει να τον εμπιστευτούμε ακόμα περισσότερο.

3. Η πνευματική Ολοκλήρωση

Ανάγνωσμα: Ιωάννης 5:1-15

Το 3^ο «σημείο» του Κατά Ιωάννην Ευαγγελίου, η θεραπεία του Παράλυτου της Βηθεσδά, είναι ένα θαύμα που δείχνει πως ο Χριστός ενδιαφερόταν όχι μόνο για τη σωματική θεραπεία, αλλά και για την πνευματική απελευθέρωση των ανθρώπων που θεράπευε, έτσι που να οδηγούνται στην πνευματική τους ολοκλήρωση.

Στο σημερινό ανάγνωσμά μας βλέπουμε:

1. Τον Ιησού να πηγαίνει στην Ιερουσαλήμ (5:1)

Διαβάζουμε ότι «ύστερα απ' αυτά, οι Ιουδαίοι είχαν μια γιορτή, κι ο Ιησούς ανέβηκε στα Ιεροσόλυμα». Η φρ. «ύστερα απ' αυτά» δείχνει μια απροσδιόριστη χρονική περίοδο. Ήταν ο τρόπος του Ιωάννη να πηγαίνει στο επόμενο περιστατικό, μέσω του οποίου ήθελε ν' αφηγηθεί την ταυτότητα του Υιού του Θεού. Δεν αναφέρει ακριβώς για ποια γιορτή πρόκειται, αλλά επανειλημμένα συνδέει τις διηγήσεις του με κάποια γιορτή των Ιουδαίων: το Πάσχα (2:13· 6:14· 11:55)· της Σκηνοπηγίας (7:2) ή των Εγκαινίων (10:22). Στις 3 αυτές μεγάλες γιορτές, εξάλλου, οι Ιουδαίοι έπρεπε να ανεβαίνουν στα Ιεροσόλυμα, και ο Ιησούς πήγαινε και στις τρεις. Ο Ιωάννης επέλεγε να αναφέρει τα «σημεία» που γίνονταν σε κάποια γιορτή, για να της δώσει κάποιο νόημα. Μόνον εδώ δεν μας αναφέρει τη γιορτή. Ο Σιναϊτικός Κώδικας έχει άρθρο μπροστά από το ουσιαστικό «εορτή», εννοώντας πιθανόν τη γιορτή της Σκηνοπηγίας –ενώ άλλοι υποθέτουν το Πάσχα.

2. Τον Ιησού να θεραπεύει τον παράλυτο (5:2-9^α)

Εδώ μαθαίνουμε ότι κοντά στην Προβατική Πύλη του βορείου τείχους της Ιερουσαλήμ υπήρχε μια Κολυμβήθρα που λεγόταν «Βηθεσδά (= Οίκος Ελέους), που είχε πέντε στοές. Η ακριβής τοποθεσία μάς είναι γνωστή σήμερα και είναι αντικείμενο ανασκαφών (κοντά στην Εκκλησία των Σταυροφόρων της Αγ. Άννας). «Προβατική» ονομαζόταν η πύλη του τείχους, επειδή απ' αυτήν έμπαιναν και έβγαζαν τα πρόβατα για τις θυσίες στον Ναό. Γι' αυτό βρισκόταν και κοντά στον Ναό. Στις στοές αυτές κείτονταν πλήθος ασθενών (τυφλοί, χωλοί και παράλυτοι). Πολλοί βλέπουν έναν συμβολισμό στις 5 Στοές, ότι εννοούν τα 5 βιβλία της Τορά (=νόμο), που δεν μπόρεσε να θεραπεύσει για 38 χρόνια εκείνον τον παράλυτο.

Τα χειρόγραφα του Κριτικού Κειμένου (αρχαιότερα) δεν περιέχουν το τμήμα των εδ. 3^β-4. Η πληροφορία αυτή, ότι δηλ. «περίμεναν να αναταραχθεί το νερό· γιατί, από καιρό σε καιρό, ένας άγγελος Κυρίου κατέβαινε στη δεξαμενή κι ανατάραζε τα νερά· όποιος, λοιπόν, έμπαινε πρώτος μετά την αναταραχή του νερού, αυτός γινόταν καλά, όποια κι αν ήταν η αρρώστια που τον ταλαιπωρούσε», μπήκε αργότερα από έναν αντιγραφέα σαν επεξηγηματική, και περιέχεται στο Βυζαντινό Κείμενο (μεταγενέστερο). Η επεξήγηση κρίθηκε απαραίτητη, γιατί λίγοι αναγνώστες του Ευαγγελίου γνώριζαν τη θεραπευτική ιδιότητα του νερού αυτού, δεδομένου ότι το Ευαγγέλιο γράφτηκε μετά την καταστροφή της Ιερουσαλήμ από τον Τίτο (το υποστηρίζουν ο Ειρηναίος, ο Κλήμης Αλεξανδρεύς και ο Ιερώνυμος). Και σήμερα, αν πάει κανείς στις Θερμοπύλες ή στην Υπάτη, βλέπει το νερό να κάνει μικρούς κυματισμούς.

Εντύπωση κάνει εν προκειμένω η ερώτηση του Ιησού: «Θέλεις να γίνεις υγιής;» (εδ. 6 –η λ. *ύγιης* απαντάται 14 φορές στην ΚΔ). Θ' αναρωπιόταν κανείς: και ποιος δεν θέλει;... Η ερώτηση, ωστόσο, είναι διεισδυτική. Ένας ζητιάνος της Ανατολής χάνει συχνά ένα καλό εισόδημα εάν θεραπευτεί. Γύρω από μια μακροχρόνια, ιδιαίτερα, ασθένεια οικοδομείται ένας ολόκληρος τρόπος ζωής. Αν το μεταφέρουμε αυτό στην πνευματική σφαίρα, το ερώτημα σήμερα είναι: Θέλει ο άνθρωπος να ελευθερωθεί από τη ζωή της αμαρτίας; Θέλει να ταπεινωθεί μπροστά στον Θεό και ν' αναγνωρίσει την αμαρτωλότητά του; Θέλει να ζητήσει το έλεος του Θεού; Θέλει να απαρνηθεί την προηγούμενη ζωή της αμαρτίας, στην οποία έχει συνηθίσει; κλπ.

Η απάντηση του παράλυτου δεν θεωρείται ιδιαίτερα ενθαρρυντική. Αντί να απαντήσει με ένα ενθουσιώδες «ναι!» αρχίζει να παραπονιέται που για τόσα χρόνια κανένας δεν βρέθηκε να τον βοηθήσει. Είναι εγκλωβισμένος στην προβληματική κατάστασή του και θεωρεί «θεραπεία» κάτι που ο ίδιος μπορεί ή δεν μπορεί να κάνει, αφού κανένας δεν βρίσκεται να τον βοηθήσει –για όλα φταίνε οι άλλοι! Παρ' όλη τη στάση του ασθενή, ο Κύριος έδωσε μια τριπλή προσταγή: *Ἔγειρε – ἄρον* (τὸν κράβαττόν σου) – *περιπάτει*. Μας κάνει εντύπωση ότι ο Ιησούς χρησιμοποιεί εδώ το ρ. *ἔγειρε*, δηλ. το ίδιο ρήμα που χρησιμοποιεί και όταν ανασταίνει κάποιον (δες Λκ 7:14· 8:54).

Έπειτα, του δίνει την εντολή να σηκώσει το κρεβάτι του και να περπατήσει. Δείγμα όχι μόνον ότι η θεραπεία ήταν πλήρης —ολοκληρωμένη— αλλά παράλληλα ήταν και μια μαρτυρία προς όλους, καθώς θα γύριζε σπίτι του: θα περνούσε μέσα από τις γειτονιές και όλοι θα τον αναγνώριζαν. Δεν του είπε βέβαια να σηκώσει κανένα κρεβάτι, όπως εμείς το εννοούμε σήμερα. Ο Κύριος εννοούσε το στρώμα, πάνω στο οποίο ήταν ξαπλωμένος. Μετά από 38 χρόνια παραλυσία με τη δύναμη του Λόγου του Χριστού ξαναδημιουργήθηκαν οι μύες και το κυκλοφορικό του σύστημα από την αρχή. Κι αυτό ήταν το πλήρες θαύμα του Ιησού.

Ήταν όμως και πρόκληση. Κι εδώ πάμε στο τρίτο σημείο της μελέτης μας: Βλέπουμε...

3. Τον Ιησού να προκαλεί τον Ιουδαϊσμό (εδ. 9^β-15)

Στα εδ. 9^β-10 ο Ιωάννης μάς πληροφορεί ότι η μέρα που έγινε το θαύμα ήταν Σάββατο. Και οι Ιουδαίοι άρχοντες έλεγαν στον θεραπευμένο ότι δεν επιτρέπεται να κάνει αυτή τη δουλειά. Ήταν αμαρτία. Κατά την Πεντάτευχο, η ποινή ήταν θάνατος με λιθοβολισμό (Εξ 31:14-15· Αρ 15:32-26). Όμως, στην εποχή του Ιησού αυτή η ποινή εφαρμοζόταν σπάνια ή και καθόλου, και εφαρμόζονταν άλλες, ηπιότερες θρησκευτικές τιμωρίες.

Όποιος ξέρει τις 10 Εντολές, θυμάται ότι η 4^η Εντολή λέει στην πλήρη της μορφή: «Να θυμάσαι την ημέρα του Σαββάτου, για να την ξεχωρίζεις και να την αφιερώνεις στον Κύριο. Έξι μέρες θα εργάζεσαι και θα κάνεις όλες τις εργασίες σου. Αλλά η έβδομη μέρα είναι μέρα ανάπαυσης, αφιερωμένη σ' εμένα, τον Κύριο το Θεό σου. Την ημέρα αυτή δεν επιτρέπεται να κάνεις καμιά εργασία ούτε εσύ ούτε ο γιος σου ούτε η θυγατέρα σου ούτε ο δούλος σου ούτε η δούλη σου ούτε τα ζώα σου ούτε ο ξένος που κατοικεί στις πόλεις σου. Σε έξι μέρες εγώ, ο Κύριος, δημιούργησα τον ουρανό, τη γη και τη θάλασσα, καθώς και όλα όσα υπάρχουν μέσα σ' αυτά, και την έβδομη μέρα αναπαύθηκα. Γι' αυτό ευλόγησα την ημέρα του Σαββάτου και την ξεχώρισα για τον εαυτό μου» (Εξ 20:8-11).

Κατά τους σχολιαστές (*John MacArthur Jr, Study Bible*), ως «εργασία» εννοείτο το *επάγγελμα* κάποιου, αλλά η ραβινική ερμηνεία του νόμου είχε αναπτύξει την προφορική παράδοση πέρα από την Παλαιά Διαθήκη και όριζε 39 απαγορευμένες δραστηριότητες (*Mishnah Sabbath 7:2· 10:5*), στις οποίες περιλαμβάνονταν και η μεταφορά οποιουδήποτε αντικειμένου από έναν χώρο σε άλλον. Έτσι, ο άνθρωπος είχε παραβιάσει την προφορική παράδοση (τη Μισνά) —όχι τον Νόμο της Παλαιάς Διαθήκης.

Συχνά συναντάμε διάφορους όρους όταν διαβάζουμε κοσμικά κείμενα σχετικά με τη στάση των Ιουδαίων απέναντι στην Παλαιά Διαθήκη: Νόμος της Πεντατεύχου (*Τορά*)-Μιδράς-Μισνά-Ταλμούδ. Όλα αυτά συνδέονται μεταξύ τους: Συνοπτικά έχουμε π.χ. για το Σάββατο: **Η Τορά**, λέει: «Μην κάνεις καμιά εργασία» → **Μιδράς**: «Το Σάββατο είναι ιερός χρόνος, πνευματική ανάπαυση» → **Μισνά**: «Αυτές είναι οι 39 απαγορευμένες εργασίες» → **Ταλμούδ**: «Ας αναλύσουμε τι σημαίνει κάθε μία στην πράξη». Συμπερασματικά: **Η Τορά** δίνει την αρχή - **Το Μιδράς** δίνει το νόημα - **Η Μισνά** δίνει τη νομική δομή - **Το Ταλμούδ** δίνει τη σκέψη και την εφαρμογή.

Ο θεραπευμένος προσπάθησε να αποσεισει κάθε ευθύνη από πάνω του και απάντησε ότι εκείνος που τον θεράπευσε, εκείνος του είπε να παραβιάσει μια από τις 39 απαγορευμένες εργασίες της προφορικής παράδοσης. Οι Ιουδαίοι, ενοχλημένοι που κάποιος άλλος διέταζε έναν Ιουδαίο να παραβιάσει τις δικές τους προσθήκες στον Νόμο, τον πίεζαν να τους πει ποιος ακριβώς ήταν αυτός. Ο καημένος δεν ήξερε, γιατί ο Ιησούς είχε απομακρυνθεί και στο σημείο εκείνο είχαν συγκεντρωθεί πολλοί περίεργοι. Αργότερα, όμως, τον βρήκε ο Ιησούς στον ναό και του είπε: «Βλέπεις, έχεις γίνει καλά· από δω και πέρα μην αμαρτάνεις, για να μην πάθεις τίποτα χειρότερο».

Εδώ τίθεται το ερώτημα: τι χειρότερο θα μπορούσε να συμβεί σ' αυτό τον άνθρωπο από 38 χρόνια παραλυσίας. Κι εδώ πάλι έχουμε την εξήγηση ότι πρόκειται για την τελική κρίση. Μ' άλλα λόγια, ο Κύριος ήθελε να πει στον θεραπευμένο ότι δεν αρκεί η σωματική του θεραπεία, αλλά πρέπει να λάβει χώρα και η πνευματική, για να μη φτάσει στην τελική κρίση, οπότε θα ήταν και «το χειρότερο». Η αμαρτία ενάντια στη χάρη είναι πολύ πιο σοβαρή από την αμαρτία ενάντια στον νόμο. Ο Χριστός είχε δείξει θαυμαστή αγάπη και έλεος στον άνθρωπο αυτό. Θα ήταν λοιπόν αγνωμοσύνη εκ μέρους του να συνεχίσει να ζει την ίδια αμαρτωλή ζωή που τον είχε οδηγήσει στην αρρώστια του.

Γιατί οι Ιουδαίοι άρχοντες αντέδρασαν τόσο έντονα στην «παραβίαση» του Σαββάτου, αντί να χαρούν που ένας παράλυτος έγινε καλά; Την απάντηση τη δίνει ο *Lesslie Newbigin* (βρετανός θεολόγος, ιεραπόστολος και συγγραφέας του 20ού αιώνα): «Ο νόμος της σαββατικής ανάπαυσης ήταν ίσως το σημαντικότερο από όλα τα προτύπια του Ιουδαϊσμού που τον προστάτευε από τη διάβρωση του ειδωλολατρικού περιβάλλοντος». Στην πράξη, το γράμμα του νόμου είχε καταλήξει να κυριαρχεί πάνω στο πνεύμα του.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το 3^ο αυτό «σημείο» του Ιησού μάς δείχνει ότι ως Υιός Θεού μπορεί να θεραπεύει το σώμα του ανθρώπου, αλλά αυτό δεν είναι αρκετό. Η ψυχή του αμαρτωλού έχει πρώτιστα ανάγκη θεραπείας για να μη γίνει τίποτα χειρότερο, δηλ. η τελική κρίση. Όταν θεραπευτεί από την αμαρτία ο άνθρωπος, σηκώνει με νέες δυνάμεις το «στρώμα» του (μαρτυρία από πού τον έβγαλε ο Θεός) και περπατάει με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος στην εν Χριστώ ζωή.

4. Ο Άρτος που δίνει Ζωή

Ανάγνωσμα: Ιωάννης 6:1-15.27-35

ΜΕΧΡΙ τώρα, από τα 7 «Σημεία» του Κατά Ιωάννην Ευαγγελίου, που προβάλλουν το Πρόσωπο του Κυρίου Ιησού, έχουμε δει τα 3: το θαύμα της Κανά, όπου πίστεψαν σ' αυτόν οι πέντε πρώτοι μαθητές του· τη θεραπεία του γιου του αξιωματούχου του βασιλιά, όπου πίστεψε σ' αυτόν ο αξιωματούχος και όλη του η οικογένεια· τη θεραπεία του παράλυτου της Βηθεσδά, όπου ο Ιησούς δεν θεωρούσε αρκετή τη σωματική θεραπεία του ανθρώπου, αλλά θεωρούσε απαραίτητη την πνευματική του ολοκλήρωση, δηλαδή την αποκατάσταση της πνευματικής σχέσης του με τον Θεό (είπε στον θεραπευμένο «στο εξής να μην αμαρτάνει»).

Σήμερα ερχόμαστε στο 4^ο «Σημείο» του Ευαγγελίου μας: τον Χορτασμό των Πέντε Χιλιάδων. Το θαύμα αυτό το χρησιμοποίησε ο Κύριος για να διδάξει τον κόσμο που έτρεχε πίσω του ότι αυτός είναι ο Άρτος που δίνει ζωή.

1. Διακοπές με τον Ιησού

Το 6^ο κεφάλαιο του Κατά Ιωάννην είναι η μόνη ενότητα διδασκαλίας στο συγκεκριμένο Ευαγγέλιο, η οποία τοποθετείται στην περιοχή της Γαλιλαίας. Οι Γαλιλαίοι ήταν ένας ιδιαίτερος τύπος ανθρώπων, αγρότες που ζούσαν κοντά στη γη και εργάζονταν σκληρά για το μεροκάματο. Τα κύρια ζητήματα γι' αυτούς ήταν πρακτικά: τα θέματα της τροφής και των μέσων διαβίωσης, σε αντίθεση με τα πιο εκλεπτυσμένα ακροατήρια που συνάντησε ο Ιησούς στον νότο, στην Ιουδαία. Εκείνων των ανθρώπων οι ανησυχίες ήταν πιο θεωρητικές: η εκπλήρωση των βιβλικών προφητειών, οι διαμάχες γύρω από τον νόμο, οι θεολογικές συνέπειες των ισχυρισμών του Ιησού ότι ήταν Υιός Θεού κ.ά.

Το θαύμα του χορτασμού των πέντε χιλιάδων είναι το μόνο «σημείο» που απαντάται και στους 4 Ευαγγελιστές. Δείχνει αυτό ότι η σημασία του ήταν μεγάλη στη σκέψη των πρώτων Χριστιανών. Ο Μάρκος (6:31) μάς εξηγεί πως εκείνη τη στιγμή ο Κύριος επιδίωκε την απομόνωση. Οι μαθητές μόλις έχουν επιστρέψει από μια πολύ επιτυχημένη περιοδεία κηρύγματος και θεραπειών και έχουν κι αυτοί ανάγκη από ανάπαυση. Ο Ιησούς τους οδηγεί στους λόφους ανατολικά της θάλασσας της Γαλιλαίας, στην περιοχή που σήμερα είναι γνωστή ως τα Υψίπεδα του Γκολάν. Εκεί τον βρίσκουν τα πλήθη που είχαν δει τα θαύματα θεραπείας των ασθενών κι ο Κύριος διακόπτει την ανάπαυσή του και τους δέχεται.

2. Η Εισβολή στην ανάπαυση του Ιησού

Η ώρα περνούσε και αρχίζει να γίνεται πιεστικό το πρόβλημα τι θα φάνε όλοι αυτοί, που σίγουρα ήταν τουλάχιστον διπλάσιοι από 5.000 άτομα! Ο Κύριος ρωτάει τον Φίλιππο, ο οποίος καταγόταν από τη γειτονική Βηθσαϊδά και ήξερε τα κατατόπια με τα μαγαζιά, από πού θα μπορούσαν να ψωνίσουν για το πλήθος. Προφανώς δοκίμαζε την πίστη τους, γιατί εκείνος ήξερε τι επρόκειτο να κάνει. Ο Φίλιππος αποκλείει κάθε δυνατότητα και ο Αντρέας, λίγο πιο δυναμικός, τους φέρνει ένα παιδάκι με πέντε ψωμάκια και δύο ψαράκια, σαν να τους έλεγε: «Βλέπεις, Κύριε; το μόνο που έχουμε είναι αυτό το φτωχικό κολατσιό. Αλλά κι αυτό τι να σου κάνει...» Τη σκηνή αυτή με το παιδάκι μόνον ο Ιωάννης την αναφέρει, σαν γνήσιος αυτόπτης μάρτυρας. Όπως και μόνον ο Μάρκος (6:39) αναφέρει τη λεπτομέρεια ότι έβαλαν τον κόσμο να καθίσουν «πάνω στο χλωρό χορτάρι», κάτι που δείχνει πως η εποχή ήταν γύρω στο Πάσχα, τη μόνη «πράσινη» περίοδο του χρόνου στην Παλαιστίνη. Από την άλλη, ο Φίλιππος επιμένει ότι ακόμη κι αν έβρισκαν ανοιχτά τα μαγαζιά, οκτώ μηνών μισθοί δεν θα έφταναν για ν' αγοράσουν τροφές.

Κι ενώ όλοι οι μαθητές θεωρούσαν ότι, με βάση τα ανθρώπινα δεδομένα, ήταν αδύνατο να δώσουν έστω και μια μπουκιά στον καθένα απ' όλο αυτό το πλήθος, ο Διδάσκαλος παίρνει τη μικρή προσφορά —τα πέντε ψωμάκια και τα δύο ψαράκια του παιδιού— την ευλογεί και την πολλαπλασιάζει, έτσι που όλοι να φάνε και να χορτάσουν —και να περισσέψουν και δώδεκα κοφίνια ψωμιά και ψάρια. Πολλοί ερμηνεύουν τα δώδεκα κοφίνια σαν μια ένδειξη ότι ο Ιησούς όχι μόνο καλύπτει, αλλά υπερκαλύπτει τις ανάγκες όλου του λαού του (τις φυλές του Ισραήλ) —όλες τις ανάγκες του πνευματικού λαού του, της Εκκλησίας του σήμερα!

Η πνευματική εφαρμογή του συγκεκριμένου «Σημείου» του Ιησού αναπτύσσεται στην ομιλία που ακολουθεί, όπου ο Κύριος παρουσιάζει τον εαυτό του ως τον Άρτο που ικανοποιεί όχι απλά την πείνα του θνητού σώματος, αλλά την πείνα της ανθρώπινης ψυχής —τον Άρτο που δίνει ζωή. Ο Χριστός αντιμετωπίζει με αγάπη τις ανάγκες του κόσμου, υλικές και πνευματικές, και προκαλεί τους μαθητές του να δουν τα πλήθη με τα δικά του μάτια. Εντύπωση κάνει η λεπτομέρεια του Ιωάννη πως ο Ιησούς άρχισε να ρωτάει τον Φίλιππο πού μπορούν να αγοράσουν τρόφιμα την ώρα που ακόμα έβλεπε τα πλήθη να έρχονται προς αυτόν, προτού αρχίσει να τους διδάσκει, και τους σπλαχνίστηκε γιατί ήταν σαν πρόβατα χωρίς ποιμένα (Μκ 6:34). Φαντάζεστε την αγωνία του Φίλιππου και των άλλων μαθητών όλη τη μέρα που ο Κύριος δίδασκε, κι αυτοί δεν μπορούσαν να βρουν απάντηση στο ερώτημα!

Αντιμέτωπος με τα πλήθη και τις ανάγκες τους, ο Ιησούς ρωτάει, δοκιμάζοντας τον καθένα μας ατομικά και την εκκλησία του γενικότερα σήμερα: «Από πού μπορούμε ν' αγοράσουμε ψωμί, για να φάνε όλοι αυτοί οι άνθρωποι;» (εδ. 5). Δυστυχώς, η απάντησή μας στη δοκιμασία του Κυρίου είναι πολύ συχνά ίδια με του Φίλιππου. Εντοπίζουμε την ανάγκη, βλέπουμε τους ελάχιστους πόρους μας και παραιτούμαστε απελπισμένοι. Είναι όλα πέρα από μας· η ανάγκη δεν μπορεί να καλυφθεί. «Μην το συζητάς, Κύριε, δεν γίνεται —διώξ' τους!» Ακόμη και όταν, όπως ο Ανδρέας, εντοπίζουμε κάποιον περιορισμένο πόρο (το κολασιό του αγοριού), οι πιθανότητες δεν βελτιώνονται σημαντικά. «Τι είναι αυτά για τόσους ανθρώπους;» αναρωτιόμαστε (9). Αλλά ο Κύριος θέλει να του δώσουμε το όποιο λίγο, το όποιο μικρό έχουμε, ακόμη και ένα ραβδί, σαν του Μωυσή, κι εκείνος θα το χρησιμοποιήσει και θα το κάνει πολύ. Έχουμε την τάση να υποτιμάμε τον εαυτό μας και να απαξιώνουμε ό,τι έχουμε να προσφέρουμε στον Χριστό, ιδιαίτερα όταν το βλέπουμε σε σχέση με τη σκληρή ανθρώπινη ανάγκη.

Το κλειδί, πέρα από το να πιστεύουμε στην ικανότητα και τη θέληση του Θεού να μας χρησιμοποιήσει, βρίσκεται στην ολοκληρωτική παράδοσή μας σ' εκείνον. Το μυστικό του William Booth (άγγλου Μεθοδιστή ιεροκήρυκα, ο οποίος ίδρυσε τον Στρατό της Σωτηρίας και έγινε ο πρώτος του στρατηγός) δεν είναι και τόσο μυστικό: Όταν τον ρώτησαν πώς μπορούσε και είχε τόση επίδραση με τη ζωή του, απάντησε: «Τα τελευταία ογδόντα χρόνια ο Θεός είχε στα χέρια του όλο το είναι τού William Booth». Μέσω αυτού, ο Χριστός «έθρεψε» ένα ολόκληρο πλήθος.

3. Η Σημασία του 4^{ου} Σημείου

Ποιο είναι το Τέταρτο Σημείο του Κατά Ιωάννην στο συγκεκριμένο περιστατικό; Το βρίσκουμε στη διδασκαλία του Κυρίου στα εδάφια 30-35εξ του ίδιου κεφαλαίου. Την άλλη μέρα, τα πλήθη πήγαν και βρήκαν τον Ιησού στην αντίπερα όχθη, δηλ. στην όχθη της Καπερναούμ.

Εκεί άρχισε μια κουβέντα με τον Κύριο, με το πλήθος να του ζητάει ένα «σημείο» που να δείχνει ποιος είναι, για να πιστέψουν σ' αυτόν (6:30), καθώς θυμούνταν το «μάννα» που τους είχε δώσει ο Μωυσής ως «σημάδι» από τον ουρανό. Κι ο Χριστός τούς απάντησε ότι «το ψωμί από τον ουρανό δεν σας το έδωσε ο Μωυσής, αλλά ο Πατέρας μου. Αυτός σας δίνει από τον ουρανό το αληθινό ψωμί και αυτό είναι που χαρίζει στον κόσμο ζωή» (εδ. 32-33). Μ' άλλα λόγια, «το ψωμί αυτό είμαι Εγώ». Πολλοί παραπέμπουν εδώ στην Έξοδο (3:14), όταν ο Μωυσής ζητούσε από τον Θεό να μάθει ποιος είναι ο Γιαχβέ, κι ο Κύριος του απάντησε: «Εγώ είμαι εκείνος που είμαι...» σε αντίθεση με τους άλλους θεούς που «δεν είναι», είναι ανύπαρκτοι (βλ. Ησ 43:10-11). Όταν ο Ιησούς λέει: «εγώ είμαι ο άρτος της ζωής», υποδηλώνει δύο πραγματικότητες:

α) *Δίνει ζωή.* Δείχνει τον ρόλο που εκπληρώνει σε σχέση με τον πόθο του ανθρώπινου πνεύματος. Όπως προαναφέραμε για τους ακροατές του Ιησού, τους ανθρώπους του μόχθου, το ψωμί ήταν στήριγμα ζωής, η πρωταρχική πηγή ζωής. Και όπως το ψωμί είναι τροφή για όλους, έτσι και ο Ιησούς τρέφει πνευματικά όλους ανεξάρτητα. «Εγώ είμαι το ψωμί που χαρίζει ζωή» (εδ. 35).

β) *Ικανοποιεί μια για πάντα.* Το δεύτερο που υποδηλώνει η διακήρυξη του Ιησού —και συνεπώς το σημείο του πολλαπλασιασμού των άρτων, είναι ότι ο Ιησούς ικανοποιεί μια για πάντα τον άνθρωπο: «Εγώ είμαι αυτό το ψωμί, ο άρτος της ζωής. Όποιος έρχεται σ' εμένα δεν θα πεινάσει, κι όποιος πιστεύει σ' εμένα δεν θα διψήσει ποτέ» (εδ. 35). Και σήμερα, με το φως της υπόλοιπης Βίβλου και μετά το έργο του Χριστού στον σταυρό και τη δική μας εμπειρία με τον Χριστό, καταλαβαίνουμε τη μεγάλη αυτή αλήθεια του Τέταρτου Σημείου του Χριστού. Το ψωμί που δίνει ο κόσμος ικανοποιεί προσωρινά, γι' αυτό και πρέπει να εκζητεί κανείς τον Χριστό κάθε μέρα, όπως αποζητάμε την καθημερινή τροφή (εδ. 27).

Όχι μόνο μας έδωσε ζωή ο Θεός, καθώς μας ανέστησε μαζί με τον Χριστό —πήραμε δηλ. τον Χριστό πνευματικά μέσα μας και «αναζήσαμε» ενώπιον του Θεού— αλλά και δεν μας αφήνει ποτέ μόνους στη ζωή. Εκείνος μας χορταίνει και μας ικανοποιεί κάθε στιγμή. Τον εμπιστευθήκαμε σε μια συγκεκριμένη στιγμή στη ζωή μας κι από τότε μας γεμίζει και μας ικανοποιεί μόνο αυτός. Ζούμε εν αυτό, και ζούμε διά πίστεως ενωμένοι μαζί του.

5. Το «σημείο» του Φόβου

Ανάγνωσμα: Ιωάννης 6:15-21

ΜΕΤΑ το θαύμα της Κανά, τη θεραπεία του γιου του αξιωματούχου του βασιλιά, τη θεραπεία του παραλύτου της Βηθεσδα και τον πολλαπλασιασμό των άρτων για να χορτάσουν πάνω από 10.000 κόσμος στα σημερινά Υψίπεδα του Γκολάν, ερχόμαστε τώρα να δούμε ένα πέμπτο «σημείο» του Ιησού –το σημείο που πολλοί το ονόμασαν «σημείο του φόβου». Αυτό έλαβε χώρα όχι σε κάποιο βουνό, σε κάποιο χωριό ή σε κάποια παραλία, αλλά στη Λίμνη της Γαλιλαίας, και είναι τότε που ο Κύριος περπάτησε πάνω στα νερά.

Η διήγησή μας μπορεί νοηματικά να χωριστεί σε δύο κύρια μέρη:

α. 6:16-18 - Η κατάσταση των μαθητών κατά την απουσία του Ιησού

β. 6:19-21 - Η εμφάνιση-αποκάλυψη του Ιησού και η σωτηρία των μαθητών

Στο προηγούμενο εδάφιο, το 15, βλέπουμε τον Κύριο ν' αποσύρεται μόνος του στο όρος για ν' αποφύγει τις ενθουσιώδεις εκδηλώσεις του πλήθους. Οι μαθητές φεύγουν και αυτοί από τον τόπο του θαύματος, όχι αμέσως (όπως αναφέρουν οι διηγήσεις των Συνοπτικών στα Μτ 14:22· Μκ 6:45) αλλά αργά το απόγευμα με πλοίο και κατεύθυνση την Καπερναούμ (απέναντι). Στη Λίμνη της Τιβεριάδας ξέσπασε θαλασσοταραχή και οι μαθητές βρέθηκαν ξαφνικά στη μέση της λίμνης να κωπηλατούν απεγνωσμένα μέσα στη νύχτα παλεύοντας με τα κύματα.

Πολλοί δίνουν πνευματική σημασία στο σκοτάδι. Λένε πως ο Ιωάννης θέλει να τονίσει το σκοτάδι του κόσμου, ενώ άλλοι «βλέπουν» ως θεολογικό υπόβαθρο τη σημερινή τυπική εκκλησία που παλεύει με τα κύματα του κόσμου μέσα στο σκοτάδι, χωρίς τον Χριστό στο τιμόνι της (Bruce Milne, *The Message of John* στη σειρά: *The Bible Speaks Today*). Χαρακτηριστικά ο ιερός Αυγουστίνος σχολιάζει για το σκοτάδι: «*Merito tenebrae, quia lux non venerat*» (Δικαίως επικρατεί το σκοτάδι, αφού το φως δεν είχε έρθει).

Στο δεύτερο μέρος (εδ. 19-21) οι μαθητές έχουν ήδη διανύσει μια απόσταση 25-30 σταδίων (δηλ. 2,5 με 3 ν. μίλια - περί τα 4,5 με 5,5 χλμ.) κι επομένως, κατά πάσα πιθανότητα βρίσκονται στο κέντρο της λίμνης (βλ. και Μτ 14:24· Μκ 6:47). Στο σημείο αυτό βλέπουν τον Ιησού *περιπατούντα επί τῆς θαλάσσης* να έρχεται προς το μέρος τους και κατατρόμαξαν. Κάποιοι που αρνούνται το θαύμα αντιλέγουν ότι περπατούσε στην παραλία ενθαρρύνοντας τους μαθητές, όπως έγινε στο Ιω 21:1 (Bernard, Mendner, Temple και Talbert).

Εδώ θυμόμαστε την αναφορά του Ιώβ (9:8) για τον Θεό, ότι περπατάει και κυριαρχεί πάνω στα νερά («Αυτός μονάχος του τον ουρανό τεντώνει και περπατάει πάνω στα κύματα της θάλασσας»). Εξάλλου, σύμφωνα με τον πρόλογο του Ευαγγελίου (Ιω 1:3 και 10), ο Δημιουργός του σύμπαντος είναι ο Λόγος και ως Δημιουργός παρουσιάζεται στη διήγησή μας μέσα στη θεία του μεγαλειότητα να κυριαρχεί πάνω στη φύση, όπως κανένας άνθρωπος δεν μπορεί!

Στα εδάφια 6:16-18 κυριαρχεί η κατάσταση ανάγκης των μαθητών, καθώς πάλευαν με τα κύματα και κυρίαρχο στοιχείο τον μάταιο κόπο τους για απελευθέρωση.

Στα εδ. 19-20 κυριαρχεί ο φόβος που τους κατέλαβε μόλις εμφανίστηκε ο Κύριος.

Τέλος, στο εδ. 21 βλέπουμε την προσπάθεια των μαθητών να ανεβάσουν τον Ιησού στο πλοίο, αλλά «ξαφνικά εκείνο άραξε στη στεριά στην οποία κατευθύνονταν». Κι εδώ ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος σημειώνει πως «η μη επιβίβαση του Ιησού στο πλοίο των μαθητών καθιστά ακόμα μεγαλύτερο το θαύμα».

Βασικά ζητήματα που εγείρονται στην ιστορία μας είναι:

1. Ο Φόβος μπροστά στο Άγνωστο

Όταν οι μαθητές είδαν τον Κύριο, νόμισαν ότι έβλεπαν φάντασμα! (Μτ 14:26· Μκ 6:49). Αυτό δικαιολογείται, γιατί κανείς ποτέ δεν είχε περπατήσει στα νερά –και δεν είχαν προετοιμαστεί να δουν αυτό το φαινόμενο! Θα αντέτεινε κανείς, όμως, ότι οι μαθητές είχαν δει τόσα άλλα θαύματα: όπως π.χ. αυτό του πολλαπλασιασμού των άρτων. Γιατί φοβήθηκαν; Από την άλλη, δεν είχαν δει ποτέ τον Ιησού να περπατάει πάνω στα νερά. Κι εδώ κρύβεται μια μεγάλη αλήθεια από τη χριστιανική πείρα: μπορεί να έχουμε δει επανειλημμένα τις επεμβάσεις του Θεού στη ζωή μας. Κάθε φορά όμως, ο Κύριος μας εκπλήσσει και προκαλεί τον θαυμασμό μας, όταν ενεργεί διαφορετικά.

2. Ο Αιφνιδιασμός των Μαθητών

Ένα ερώτημα που γεννάται στο συγκεκριμένο περιστατικό είναι: πόσον καιρό ήταν μαζί με τον Κύριο. Πώς δεν αναγνώρισαν τη φιγούρα του πάνω στα νερά; Η απάντηση είναι ότι δεν τον αναγνώρισαν, επειδή αιφνιδιάστηκαν. Κάτι ανάλογο έπαθε και η Μαρία στον άδειο τάφο, όταν πέρασε τον αναστημένο Χριστό για τον κηπουρό. Απ' όσο ήξεραν εδώ οι μαθητές, είχαν αφήσει τον Κύριο πίσω, στο βουνό, κι εκείνοι είχαν φύγει με το καιϊκι για την απέναντι όχθη. Πολλές φορές ο Κύριος δεν είναι εκεί που τον έχουμε συνηθίσει να τον βλέπουμε, και συχνά μας αιφνιδιάζει.

3. Τι έφταιγαν οι Μαθητές;

Κάποιοι ίσως πουν ότι οι μαθητές έκαναν λάθος που δεν πήραν και τον Ιησού στο πλοίο τους. Αυτό δεν είναι σωστό, μιας και στο παράλληλο του Μάρκου (6:45-46) διαβάζουμε ότι *ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν*. Υποχρέωσε τους μαθητές του να φύγουν μόνοι τους, ενώ εκείνος έμεινε πίσω κι ανέβηκε στο βουνό να προσευχηθεί.

Εδώ δεν μπορούμε να μη σκεφτούμε ότι ο Κύριος ήξερε για την τρικυμία και για τον κίνδυνο που θ' αντιμετώπιζαν οι μαθητές, όπως ήξερε και τι επρόκειτο να κάνει. Στην Αποκάλυψη (2:9) ο Ιησούς διαβεβαιώνει την εκκλησία της Σμύρνης ότι «ξέρει τους κατατρεγμούς της». Στην Παλαιά Διαθήκη παρόμοιες διαβεβαιώσεις βρίσκουμε στους Ψαλμούς (56:8· 31:7), στην Έξοδο (3:7) και αλλού. Δεν υπάρχει ισχυρότερος παρηγορητικός λόγος από το ν' ακούει ο πιστός από τον ίδιο τον Κύριο ότι εκείνος ξέρει τη θλίψη του. Ο Ιησούς ήξερε τι θ' αντιμετώπιζαν οι μαθητές του και ήταν εκεί παρών. Κάποιοι λένε ότι στη Βίβλο η φράση «μη φοβού» ή ανάλογες μ' αυτήν εκφράσεις απαντώνται 365 φορές. Ανακριβές. Αλλά σίγουρα τέτοιες φράσεις απαντώνται 145 φορές στον Λόγο του Θεού –αναλογεί μία φορά κάθε 2,5 μέρες! Κι αυτό μας είναι αρκετό!

4. Πού αποσκοπούσε το «Σημείο του Φόβου»;

Είναι σαφές ότι η διήγηση του Ιωάννη θέλει να παρουσιάσει τον Ιησού ως τον προϋπάρχοντα και σαρκωθέντα Λόγο. Αυτό φαίνεται κυρίως στη φράση του Ιησού προς τους μαθητές του: *Ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε*. Αυτό το «Εγώ εἰμι» έχουμε ξανατονίσει ότι παραπέμπει ερμηνευτικά στο «Εγώ εἰμαι» του Θεού στον Μωυσή, και δείχνει τη δόξα του –αυτό που ο Μωυσής ήθελε τόσο επίμονα να δει. Είναι η ίδια «δόξα» του Ιησού με τον Πατέρα. Κι αυτό θέλει να δείξει ο Ιωάννης με το συγκεκριμένο «σημείο».

Στην παράλληλη διήγηση του Μάρκου εκφράζεται ρητά η έλλειψη κατανόησης των μαθητών, οι οποίοι, αφού ο Ιησούς ανέβηκε στο πλοίο τους και αμέσως, με έναν παράδοξο τρόπο κόπασε ο άνεμος, «οι μαθητές κυριεύτηκαν από πολύ μεγάλη κατάπληξη και θαυμασμό. Γιατί δεν είχαν καταλάβει τι είχε συμβεί πραγματικά με τα ψωμιά, αλλ' η καρδιά τους ήταν πορωμένη» (Μκ 6:51-52). Αυτή την έλλειψη κατανόησης και βαθιάς πίστης στο πρόσωπο του επίγειου Ιησού εκ μέρους των μαθητών θέτει ως προϋπόθεση γενικά στο Ευαγγέλιό του και ο Ιωάννης. Θεωρεί μαζί με τον Μάρκο ότι η κατανόηση του Ιησού και η πίστη σ' αυτόν, ακόμα και στον στενό κύκλο των μαθητών του, ήταν δυνατή μόνο μετά την Ανάσταση και την έλευση του Αγίου Πνεύματος την ημέρα της Πεντηκοστής. Πρέπει να ξέρουμε ότι τα πρόσωπα που κάνουν «χριστολογικές ομολογίες» κατά την επίγεια δράση του Ιησού εκφράζουν την αλήθεια για το πρόσωπό του, χωρίς όμως να είναι σε θέση να την κατανοήσουν πλήρως.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Στη διήγηση του πέμπτου αυτού «σημείου» του Ιησού δίνεται η απάντηση στο εκκρεμές ερώτημα της αμέσως προηγούμενης διήγησης του πολλαπλασιασμού των άρτων, σχετικά με την πραγματική ταυτότητα του Ιησού. Ποιος είναι; Ο Ιησούς παρουσιάζεται να περπατάει πάνω στα νερά, σύμφωνα με την παλαιοδιαθηκική παράσταση της εξουσίας του Θεού να περπατάει πάνω στο υγρό στοιχείο, και να αυτοαποκαλύπτεται στους φοβισμένους μαθητές του με το θείο όνομα του Κυρίου «εγώ εἰμαι».

2. Σημαντικό ρόλο παίζει στη συγκεκριμένη διήγηση η εικόνα του σκότους και της θύελλας που επικρατούν, προτού εμφανιστεί ο Χριστός. Ο Κύριος, ωστόσο, ξέρει τις θλίψεις μας. Οι θλίψεις, οι δοκιμασίες, οι πειρασμοί και οι κάθε είδους διωγμοί παύουν να μας καταβάλλουν, είτε σαν άτομα είτε σαν εκκλησία, όταν η παρουσία του Χριστού είναι διαρκής στη ζωή μας. Μόνον εκείνος καθησυχάζει τη θάλασσα και τη ζωή μας.

3. Το θαύμα του Χριστού που περπατάει πάνω στα κύματα είναι για τον Ιωάννη αναμφισβήτητο *ιστορικό* γεγονός. Αυτό φαίνεται από την αντίδραση του όχλου που αναζητεί την επόμενη μέρα τον Ιησού και όταν δεν τον βρίσκει παραξενεύεται πώς πήγε απέναντι, αφού ένα μόνο πλοιάριο υπήρχε εκεί που βρισκόταν ο Κύριος το προηγούμενο βράδυ και δεν είχε επιβιβαστεί σ' αυτό μαζί με τους μαθητές του.

6. Το Φως για τους Τυφλούς του Κόσμου

Ανάγνωσμα: Ιωάννης 9:1-41

ΤΟ έκτο σημείο-θαύμα του Κατά Ιωάννην Ευαγγελίου, αυτό της θεραπείας του εκ γενετής τυφλού, έχει να κάνει με τη διακήρυξη του Ιησού πως είναι «το φως για τους τυφλούς του κόσμου», και, στη συνέχεια, με τη θεραπεία του τυφλού, που έδειξε έμπρακτα τη θεία του προέλευση και το πρωτοφανές μέγεθος της δωρεάς του. Στην όλη διήγηση, των 40 εδαφίων, διακρίνουμε:

1. Το πολιτισμικό υπόβαθρό του θαύματος (εδ. 1-5)

Από τα πρώτα κίολας εδάφια στήνεται το σκηνικό του θαύματος. Ένας εκ γενετής τυφλός: ποιος φταίει; αυτός ή γονείς του, που γεννήθηκε τυφλός; Για τους μαθητές και για τους Ιουδαίους της εποχής η απάντηση είναι απλή: Σίγουρα κάποιος αμάρτησε. Αυτό που παίζεται είναι *ποιος*; Οι γονείς του ή και ο ίδιος –σε κάποια προ-γενετική του ζωή; Η Βίβλος επιτρέπει γενικά μια σχέση μεταξύ ασθένειας και αμαρτίας λόγω της πώσης του ανθρώπου στον κήπο της Εδέμ (πρβλ. Γεν 3· Ρωμ 5:12εξ). Όμως, δεν εξατομικεύει αυτή την αρχή σε κάθε περίπτωση. Η αμαρτία έχει μπει στη δημιουργία και κάνει τον κόσμο να υποφέρει, αλλά η προσωπική οδύνη, η ασθένεια ή ο πόνος του καθενός δεν πρέπει πάντοτε να αποδίδονται σε κάποια προσωπική του αμαρτία. Μερικές φορές, φυσικά, μπορεί να συνδέεται η ασθένεια με την αμαρτία (πάθη, απροσεξίες κλπ.) αλλά η Γραφή δεν γενικεύει. Αυτό ήταν και το ζήτημα μεταξύ του Ιώβ και των φίλων του. Το μάθημα του βιβλίου του Ιώβ είναι η απόρριψη από τον Θεό αυτής της αντίληψης. Εδώ απορρίπτεται και από τον Ιησού (εδ. 3)

Αυτή η αντίληψη απαντάται και σήμερα σε πολλές θρησκείες, όπου οι άνθρωποι ζουν με τον φόβο της παραβίασης των κανόνων και των επιπτώσεων της τιμωρίας. Συγκεκριμένα, στον Ινδουισμό υπάρχει το δόγμα του *κάρμα*, η αντίληψη δηλ. ότι η αθάνατη ψυχή πρέπει να συνεχίσει να επεξεργάζεται τις συνέπειες των πράξεών της σε μια ολόκληρη σειρά ζωών, έτσι που το καλό ν' ανταμειφθεί με μια «ανώτερη» ζωή στην επόμενη μετενσάρκωση και το κακό να τιμωρηθεί με μια «κατώτερη» ζωή. Οπότε, το υπονοούμενο ερώτημα του εδ. 2 θα μπορούσε να είναι: «Μήπως ο τυφλός αυτός αμάρτησε σε μια προηγούμενη ζωή;». Παρόμοια αντίληψη έχει διαποτίσει και τη Δύση με το κίνημα New Age. Η απάντηση του Κυρίου είναι πολύ παρήγορη για μας σήμερα: Η δύναμη των έργων του Θεού είναι δυνατόν να φανερώνεται στη ζωή μας! Είναι αλήθεια ότι σε πολλές περιπτώσεις, όταν φέρνουμε με προσευχή τον πόνο μας στον Θεό, τότε φανερώνεται η δύναμη των έργων του Θεού είτε με θεραπεία είτε με τη θαρραλέα αποδοχή του πόνου και της ασθένειας, όπως συνέβη με τον Παύλο (Β' Κορ 12:7-10).

2. Η τεχνική του Θαύματος (εδ. 6-12)

Για τη θεραπεία του τυφλού ο Κύριος χρησιμοποίησε λάσπη φτιαγμένη από χώμα και το ίδιο του το σάλιο. Αξίζει να προσέξουμε ότι στον 1^ο αιώνα υπήρχαν πρωτόγονες πεποιθήσεις σχετικά με τις μαγικές δυνάμεις του σάλιου μεγάλων και ηρωικών μορφών. Ο Ευαγγελιστής δεν μας λέει γιατί χρησιμοποίησε αυτή τη μέθοδο ο Ιησούς, ενώ θα μπορούσε να δώσει μια εντολή και να γίνει το θαύμα, όπως συνέβη σε άλλες περιπτώσεις (π.χ. 4:50.53· Λκ 18:42). Ίσως ο άνθρωπος χρειαζόταν να μετάσχει στη διαδικασία της θεραπείας με κάποια απλή πράξη υπακοής στον Ιησού.

Κάποιοι συγγραφείς είδαν μια σύνδεση ανάμεσα στο χώμα που χρησιμοποίησε ο Ιησούς και στο χώμα από το οποίο πλάστηκε ο Αδάμ. Την ίδια στιγμή, το όνομα της κολυμβήθρας «Σιλβάμ» (=Απεσταλμένος), όπου έστειλε ο Ιησούς τον τυφλό να νιφθεί, υποδήλωνε αυτό που το όλο «σημείο» ήθελε να δηλώσει: ο Ιησούς ήταν ο απεσταλμένος του Πατέρα και επομένως διέθετε την ίδια πλαστουργό δύναμη του Πατέρα, αφού «τα πάντα δι' αυτού δημιουργήθηκαν».

3. Η παρεξήγηση του Νόμου (εδ. 13-34)

Από δω και πέρα αρχίζει μια περιπέτεια αυτού του ανθρώπου, που δεν άφησε ούτε τον ίδιο ούτε τους γονείς του να χαρούν το θαύμα της αποκατάστασης της υγείας του. Αρχίζει, δηλαδή, ένα γαϊτανάκι συζητήσεων-ανακρίσεων για το *τι*, το *πώς* και το *γιατί* του θαύματος: Αρχικά, τον πρώην τυφλό τον αναγνώρισαν οι γείτονες και του έπιασαν έκπληκτοι την κουβέντα (8-12) πώς έγινε καλά και ποιος τον θεράπευσε. Ο άνθρωπος δεν είχε καταλάβει ποιος τον έκανε καλά, και οι γείτονες τον πήραν και τον πήγαν στους Φαρισαίους. Ήθελαν –φαίνεται– την «έγκυρη» επιβεβαίωση από τους πνευματικούς ηγέτες του λαού! Οι Φαρισαίοι αντιμετωπίζουν το θέμα με σοβαρότητα ανάλογη με το μέγεθος και τον αντίκτυπο που είχε το θαύμα, αλλά με την προσκόλλησή τους στο γράμμα του νόμου

δεν βλέπουν ούτε χαίρονται με τη θεραπεία του τυφλού και αρχίζουν τις ανακρίσεις! Ανακρίνουν τον ίδιο τον πρώην τυφλό (εδ. 13-17), στη συνέχεια συζητούν με τους γονείς του (εδ. 18-23) και, τέλος, με τον θεραπευμένο για δεύτερη φορά (εδ. 24-34). Η περιγραφή του ανθρώπου για το τι του είχε συμβεί είναι τόσο πειστική, που πολλοί Φαρισαίοι εντυπωσιάζονται φανερά: «Πώς μπορεί ένας αμαρτωλός άνθρωπος να κάνει τέτοια σημεία;» αναρωτιούνται (εδ. 16). Για τους περισσότερους, όμως, η παραβίαση της προφορικής παράδοσης του Σαββάτου (και όχι της *Τορά*) από τον Ιησού ήταν αρκετή για να τον καταδικάσουν. Ο Ιησούς παραβιάζει το Σάββατο, άρα δεν είναι καλός άνθρωπος, πολλώ μάλλον απεσταλμένος από τον Θεό! Από την άλλη, ο ίδιος ο πρώην τυφλός έλεγε ότι κατά τη γνώμη του αυτός δεν μπορεί παρά να είναι προφήτης - από την άλλη, πάλι, οι γονείς του φοβισμένοι βεβαίωναν το θαύμα αλλά για το *πώς* και το *ποιος* παρέπεμπαν στον ίδιο τους τον γιο: «Ρωτήστε τον ίδιο· ενήλικος είναι, αυτός μπορεί να μιλήσει για τον εαυτό του» (εδ. 21).

Τι ήταν αυτό που έκανε τους Φαρισαίους να μη βλέπουν το θαύμα; Το βλέπουμε στα εδ. 28-29, όταν περιγελούν τον τυφλό που προκλητικά και ειρωνικά τους ρωτάει: «Μήπως θέλετε κι εσείς να γίνετε μαθητές του;». Του απαντούν: «Εσύ είσαι μαθητής εκείνου· εμείς είμαστε μαθητές του Μωυσή· εμείς ξέρουμε πως ο Θεός μίλησε στον Μωυσή, ενώ γι' αυτόν δεν ξέρουμε την προέλευσή του». Αυτή ήταν και η ουσία της διαμάχης τους με τον Ιησού. Δεν έλεγαν ψέματα ότι ήταν μαθητές του Μωυσή. Πράγματι, ο Θεός είχε μιλήσει στον Μωυσή, κι όσα του είπε ήταν πράγματι θείος Λόγος, ο οποίος παρέμενε αυθεντικός, αφού ο Θεός παραμένει αναλλοίωτος. Η αποτυχία τους ήταν στον τρόπο με τον οποίο έβλεπαν και χρησιμοποιούσαν τον νόμο. Δεν τον έβλεπαν στο πλαίσιο της *Διαθήκης*, δηλαδή σαν τρόπο ζωής που αρμόζει σ' εκείνους που ανήκαν στον Θεό αποκλειστικά με βάση τη Χάρη του Θεού. Αν κατανοηθεί έτσι ο νόμος, ήταν ένας «νόμος-χάρη», που έπρεπε να τηρείται από ευγνωμοσύνη για τη χάρη που ο λαός εκείνος είχε λάβει και όχι σαν μέσον για την εξασφάλιση μιας θέσης δικαίου μπροστά στον Θεό. Ήταν αφοσιωμένοι στις Δέκα Εντολές της Εξόδου (20:2-17), αλλά προσπερνούσαν το εδ. 2 που διαμορφώνει και το κρίσιμο πλαίσιο όλου του Δεκαλόγου: «Εγώ είμαι ο Κύριος ο Θεός σου, που σε έβγαλα από την Αίγυπτο, τον τόπο της δουλείας». Κι επειδή είχαν χάσει αυτό το πλαίσιο της χάρης, ο ζήλος για τον νόμο τους είχε φυλακίσει σε μια θρησκευτική αξιωματισία, στην οποία το γράμμα του νόμου και η σχολαστική τήρησή του, μαζί με όλες τις πρόσθετες προφορικές διατάξεις, είχαν γίνει η ουσία και ο σκοπός των πάντων στο θρησκευτικό τους σύμπαν! Όλοι οι σκοποί του Θεού ήταν επομένως απολιθωμένοι γύρω από τον γραπτό νόμο. Τέλος, βλέπουμε:

4. Την Επίδραση του Θαύματος (35-41)

Στην κατάληξη του περιστατικού ο Ιωάννης εμφανίζει τον Ιησού να επιδιώκει να βοηθήσει τον πρώην τυφλό να κατανοήσει καλύτερα τα πράγματα. Έτσι, τον βρίσκει όταν τον είχαν κάνει αποσυνάγωγο και τον ρωτάει: «Εσύ πιστεύεις στον Υιό του Θεού;» Το εγκυρότερο κείμενο (το Κριτικό) έχει «Εσύ πιστεύεις στον Υιό του Ανθρώπου;» Η αναφορά είναι στην εικόνα του Δανιήλ (7:13-14), όπου αναφέρεται προφητικά ο Χριστός, ο οποίος έφτασε μπροστά στον θρόνο του Θεού και «του δόθηκαν εξουσία και δόξα και βασιλεία, ώστε όλοι οι λαοί, κάθε εθνικότητας και γλώσσας, να τον υπηρετούν. Η εξουσία του θα είναι αιώνια κι ατελείωτη και το βασίλειό του δεν θα καταστραφεί ποτέ». Αυτή η εικόνα ήταν γνωστή στους Ιουδαίους από το βιβλίο του Δανιήλ και αυτήν επικαλείται ο Κύριος όταν λέει «Υιός Ανθρώπου».

Ανάλογο με το όραμα του Δανιήλ είναι το σχόλιο του Ιησού στον διάλογό του με τους Φαρισαίους: «Ήρθε για να φέρω σε κρίση τον κόσμο, έτσι ώστε αυτοί που δεν βλέπουν να βρουν το φως τους, κι εκείνοι που βλέπουν ν' αποδειχθούν τυφλοί» (εδ. 39). Αν συγκρίνουμε το συγκεκριμένο λόγο με το 3:17, όπου διαβάζουμε ότι ο Υιός δεν ήρθε για να καταδικάσει αλλά για να σώσει, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η πρώτη Έλευση του Ιησού οδήγηε τόσο στη σωτηρία, όσο και στην κρίση. Το φως λάμπει στο σκοτάδι. Εκείνοι που το δέχονται ελευθερώνονται στο φως, αλλά εκείνοι που το αρνούνται οδηγούνται σ' ένα βαθύτερο σκοτάδι (39). Το ίδιο φως ταυτόχρονα διαλύει το σκοτάδι αλλά ρίχνει και σκιές. Όταν τ' άκουσαν αυτά οι Φαρισαίοι, ρώτησαν τι σχέση έχουν οι ίδιοι: «Μήπως είμαστε κι εμείς τυφλοί;» (εδ. 40). Αν δεν είχαν καμία ηθική ευθύνη για την ανταπόκρισή τους στον Ιησού, το φως του κόσμου, θα ήταν όντως «τυφλοί», με την καλή έννοια! Τώρα, όμως, βρίσκονταν σε δεινή θέση. Στην πραγματικότητα, είναι υπεύθυνοι και παρ' όλα αυτά απορρίπτουν το φως. Άρα η ενοχή τους εξακολουθεί να τους βαραίνει —μια τρομερή κατάσταση (εδ. 41).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Ο εκ γενετής τυφλός προτού θεραπευτεί εκφράζει την κατάσταση του ανθρώπου —την ξεπεσμένη ανθρωπότητα— πριν τη συνάντηση με τον Χριστό.
- Ο θεραπευμένος τυφλός μάς δείχνει τον δρόμο που ακολουθεί προς τη σωτηρία: Ένας Ιησούς - είναι προφήτης - μου άνοιξε τα μάτια - είναι ο απεσταλμένος του Θεού - «Πιστεύω, Κύριε», προσκύνησε!
- Η πίστη στον Χριστό φέρνει διχασμό (από τους γονείς του-από το ιερατείο)
- Η βιωματική ομολογία ανώτερη από κάθε απολογητική: «Ήμουν τυφλός και τώρα βλέπω».

7. Ζωή για τους πνευματικά Νεκρούς

Ανάγνωσμα: Ιωάννης 11:38-44

Τελειώνοντας τη Σειρά των Θαυμάτων που δομούν το Ευαγγέλιο του Ιωάννη, φτάνουμε στο 7^ο «σημείο» του Ευαγγελίου: το θαύμα της ανάστασης του Λαζάρου. Λόγω του περιορισμένου χρόνου θα ασχοληθούμε μόνο με τα εδ. 38-44 που αφηγούνται αυτό καθαυτό το 7^ο «σημείο» του Ιησού, την ανάσταση του Λαζάρου, και όχι τα πριν και τα μετά του κύριου γεγονότος.

Ο Ιησούς μετά από διάφορες καθυστερήσεις φτάνει επιτέλους στη Βηθανία και κατευθύνεται αμέσως προς τον τάφο του Λαζάρου. Το κείμενο μας πληροφορεί ότι τα αισθήματα που τον διακατείχαν ήταν *θλίψη* όχι μόνο για τον νεκρό φίλο του, αλλά και για το κατάντημα του ανθρώπου εξαιτίας της αμαρτίας του: φθορά και θάνατος. Παράλληλα ήταν κυριευμένος από κύματα *θυμού* για τους νεκρούς πνευματικά Ιουδαίους που σιγοφιθύριζαν γύρω του αγανακτισμένοι: «Δεν θα μπορούσε αυτός, που άνοιξε τα μάτια του τυφλού, να κάνει κάτι, ώστε κι αυτός εδώ να μην πεθάνει;» (εδ. 37). Αυτό μας το δείχνει το (άπαξ λεγόμενον) ρ. *έμβριμώμενος* στη φράση *έμβριμώμενος έν έαυτῷ* του εδ. 38. Οι μεταφραστές και οι ερμηνευτές προσδίδουν στη φράση τις έννοιες τόσο της βαθιάς συγκίνησης, όσο και του θυμού που διακατείχε τότε τον Κύριο.

Ο Κύριος προστάζει να αποκυλήσουν τον λίθο από την είσοδο του μνήματος και η συνήθως χειριστική Μάρθα διαμαρτύρεται ότι ήδη θα μυρίζει. Για άλλη μια φορά, δηλαδή, τονίζεται από τον Ευαγγελιστή (11:17) ότι ο Λάζαρος είναι πια κατά τις τρέχουσες ιουδαϊκές αντιλήψεις οριστικά και πέρα από κάθε αμφιβολία νεκρός. Κάποιοι μελετητές ερμηνεύουν ότι η Μάρθα νόμιζε πως ο Ιησούς ήθελε ν' ανοιχτεί ο τάφος, ώστε να κλάψει πάνω στο σκήνωμα του φίλου του. Δεν πίστευε ακόμα το θαύμα που θα γινόταν! Ο Ιωάννης θέλει με τη διήγησή του να αποδείξει όχι μόνο ότι υπάρχει ανάσταση των νεκρών, κάτι που άλλωστε το πίστευε τόσο η Μάρθα όσο και το κόμμα των Φαρισαίων στο *Σανεντρίν*, αλλά κι ότι ο Ιησούς είναι αυτός που χορηγεί τη ζωή τόσο στην εσχατολογική ανάσταση, όσο και στο παρόν: αυτός χορηγεί την εσχατολογική ζωή από τώρα, σε όσους πιστεύουν σ' αυτόν.

Στο εδ. 40, ο Κύριος της λέει περίπου αυτό που είχε πει στους μαθητές του προτού ξεκινήσουν για τη Βηθανία: *Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν πρὸς θάνατον ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς* (11:4). Τώρα ήρθε η ώρα που η δόξα αυτή θα αποκαλυφθεί. Εδώ μπορούμε να πούμε ότι: α) Η δόξα αυτή του Θεού αναφέρεται στην ουσία του και είναι κοινή για τον Πατέρα και τον Υιό (πρβλ. Ιω 1:14· 12:42· 13:31-32· 17:1 & 5). Επομένως, όταν η Μάρθα θα δει τη δόξα του Θεού κατά την ανάσταση του αδελφού της, θα δει συγχρόνως και τη δόξα του Ιησού. β) Η δόξα του Θεού εδώ θα αποκαλυφθεί με την ανάσταση του Λαζάρου. Στον ουρανό θα βλέπουμε συνεχώς τη δόξα του Υιού σαν το υπέρτατο εσχατολογικό αγαθό. γ) Εδώ στη γη κορύφωση αποκάλυψης της δόξας και του δοξασμού του Υιού είναι ο σταυρός και η ανάσταση. Έτσι, η απόφαση των Ιουδαίων να θανατώσουν τον Ιησού «οδηγεί» στη δόξα του, η οποία και μας χαρίζει τη ζωή. δ) Η έννοια του ρ. *ὀράω-ᾶ έν* προκειμένω ξεπερνάει την αίσθηση της φυσικής όρασης και επεκτείνεται στην επίγνωση-κατανόηση του θαύματος και του προσώπου που θα εκτελέσει το θαύμα (πρβλ. Ιω 3:14-16· 7:39· 12:23-24 & 32· 17:1-3). Άρα «βλέπω τη δόξα» του Ιησού και του Πατέρα σημαίνει κατανοώ πλήρως ποιος είναι ο Θεός και ο Ιησούς στη συγκεκριμένη περίπτωση, δηλ. ποια είναι η δύναμή τους.

Στο εδ. 41, αφού η Μάρθα υπακούει και επιτρέπει να βγάλουν την πέτρα από το μνήμα του νεκρού, ο Κύριος, προτού καλέσει τον Λάζαρο στη ζωή, σηκώνει ψηλά τα μάτια του και ευχαριστεί τον Πατέρα για το θαύμα: «Πατέρα, σ' ευχαριστώ που με άκουσες». Εδώ παρατηρούμε ότι ο Ιησούς δεν ζήτησε από τον Πατέρα κάτι, άρα η προσευχή του είναι δημόσια έκφραση της απόλυτης ενότητάς του με τον Πατέρα, κάτι που δεν συνέβαινε π.χ. με τον Ηλία (Α' Βασ 18:37). Μια ανάλογη δημόσια επίκλησή του δεν δείχνει βεβαιότητα ότι θα εισακουστεί. Εδώ ο Ιησούς δεν ζητάει —μόνον ευχαριστεί, βέβαιος για το θαύμα.

Με τη φράση του εδ. 42 «Εγώ το ήξερα ότι πάντα με ακούς» ο Ιησούς λέει κάτι το ανήκουστο, καθώς σύμφωνα με τις ιουδαϊκές παραστάσεις είναι αδύνατον να υπάρχει δίκαιος ή προφήτης που να έχει τη βεβαιότητα ότι εισακούεται πάντοτε από τον Θεό. Ο ιερός Χρυσόστομος σημειώνει ότι «αυτό το είτε ο Ιησούς όχι σαν ένδειξη αδυναμίας, αλλά επειδή η γνώμη του πάντα ταυτιζόταν με του Πατέρα και ήταν *μία γνώμη*» (Ι. Χρυσόστομος, *Υπόμνημα*, 59,357). Αν ο Ιησούς εκφράζει στο σημείο αυτό ευχαριστία προς τον Πατέρα, το κάνει μόνο και μόνο για να γίνουν οι παριστάμενοι κοινωνοί του θαύματος, αλλά και ο αναγνώστης της διήγησής του να κατανοήσει

απόλυτα την ενότητα του Ιησού με τον Πατέρα και μέσα απ' αυτή την κατανόηση να έρθει στην αιώνια ζωή. Με βάση αυτά τα δεδομένα, αυτή η ευχαριστήρια προσευχή δεν είναι στην πραγματικότητα παρά ένας συγκαλυμμένος τρόπος για την αυτοαποκάλυψή του ως Υιού του Θεού, η οποία θα ολοκληρωθεί και θα κορυφωθεί στο θαύμα που ακολουθεί.

Στο **εδ. 44** ο Λάζαρος ακούει τη φωνή του Ιησού και βγαίνει από το μνήμα —όπως τα πρόβατα ακούν τη φωνή του καλού Ποιμένα και τον ακολουθούν. Ίσως, αν και δεμένος με την «κειρία», έκανε μερικά βήματα ως την έξοδο του μνήματος. Πολλοί μάλιστα μιλούν για θαύμα μέσα στο μεγαλύτερο θαύμα της έγερσης του νεκρού. Αντίθετα με ό,τι συνέβη με την ανάσταση του Ιησού, που άφησε το σουδάριο και τα σεντόνια στον άδειο τάφο, ο Λάζαρος βγαίνει δεμένος ακόμα με την «κειρία» (λωρίδες υφάσματος) και στο πρόσωπο το σουδάριο. Μόνο να συρθεί μπορούσε ή να χοροπηδήσει, γι' αυτό και ο Ιησούς διέταξε να τον λύσουν. Βλέπουμε μ' άλλα λόγια τον Κύριο να προσκαλεί τους παριστάμενους να αγγίξουν τον Λάζαρο για να διαπιστώσουν από κοντά την πραγματικότητα της ανάστασής του και να γίνουν πραγματικοί μάρτυρες του θαύματος.

Διδάγματα

Ο Λάζαρος αναστήθηκε πραγματικά. Το θαύμα αποτελεί τόσο δυνατή απόδειξη της εξουσίας του Ιησού, ώστε δικαίως εμφανίζεται στην καταγραφή του Ιωάννη ως το έβδομο και τελευταίο «σημείο», που οδηγεί στο τελικό, το κορυφαίο σημείο του σταυρού και της ανάστασης. Σκόπιμο είναι, επομένως, να σταθούμε και να δούμε μερικές από τις σπουδαιότερες διδακτικές προεκτάσεις του συγκεκριμένου θαύματος.

1. *Η σκιά (ή σκιές) της Αγάπης του Θεού.* Οι αδελφές του Λαζάρου βίωσαν μεγάλη αγωνία με την αρρώστια και τον θάνατο του αδελφού τους. Αυτό φαίνεται στα λόγια, με τα οποία τον προϋπάντησαν και οι δύο: «Κύριε, αν ήσουν εδώ, δεν θα πέθαινε ο αδερφός μου». Ο Ιησούς, που τόσο αγαπούσε αυτά τα αδέρφια, άφησε τον Λάζαρο να πεθάνει. Αλλά ακριβώς λόγω αυτής της αγάπης αναβάλλει την επέμβασή του, επειδή απώτερος σκοπός του ήταν να δοξαστεί ο Θεός. Πολλές φορές μέσα στην αγάπη του ο Θεός θα επιτρέψει πράγματα και καταστάσεις που εμείς, κοιτώντας μόνο τον εαυτό μας, θα τις αποκλείαμε. Ωστόσο, ακόμα και στη σκιά ή τις σκιές της αγάπης του, υπάρχει πάντοτε το έλεός του...

2. *Η συμπόνοια του Ιησού.* Σε όλο αυτό το περιστατικό, από την αρχή ως το τέλος, βλέπουμε την ανθρωπότητα του Ιησού, καθώς ξετυλίγεται η συμπόνοια του προς τον άνθρωπο, όσο πουθενά αλλού στα Ευαγγέλια. Έχουμε έναν σωτήρα, έναν Κύριο που μετέχει στα συναισθήματά μας. Συμπάσχει μ' εμάς. Δακρύζει στη θλίψη μας. Έχει περάσει από τον ίδιο μ' εμάς δρόμο και μας καταλαβαίνει.

3. *Η εξουσία του Χριστού.* Στην ανάσταση του Λαζάρου γίνονται απόλυτα εμφανείς οι προεκτάσεις της ένωσης του Υιού και του Πατέρα στην αποστολή του Θεού στον κόσμο. Τόσο απόλυτη είναι η δέσμευση του Υιού να αποκαλύψει τη δόξα του Πατέρα σ' αυτή την αποστολή, ώστε δεν υπάρχει τίποτα που ο Πατέρας θα του αρνηθεί (11:41-42· 13:3· 17:2). Κατά συνέπεια, ο Υιός είναι περιβεβλημένος με κάθε εξουσία στον ουρανό και στη γη. Τίποτα δεν του αποκρύπτεται, ούτε καν η δύναμη της ζωής και του θανάτου. Κάνοντας αναφορά στην εξουσία του Υιού επί του θανάτου, ωστόσο, θα πρέπει να σημειώσουμε κι ότι αυτή η εξουσία περιλαμβάνει και την κυριαρχία του πάνω στις διαδικασίες της ασθένειας, της αποσύνθεσης και της φθοράς.

4. *Ελπίδα μέσα στον θάνατο.* Προφανώς ο χαμένος σ' αυτή την ιστορία είναι ο θάνατος και «εκείνος που έχει την εξουσία του θανάτου, δηλαδή ο διάβολος» (Εβρ 2:14). Υπό αυτή την έννοια, η ιστορία μας μας προετοιμάζει για την ανάσταση του ίδιου του Ιησού. Ο Λάζαρος αντιπροσωπεύει όχι απλώς τους νεκρούς γενικά, αλλά ειδικότερα τους προ πολλού ξεχασμένους νεκρούς, εκείνους που έχουν αποσυντεθεί, εξαφανιστεί και λιώσει. Με την ανάσταση του Λαζάρου, ο Ιησούς επιβεβαίωσε τον ισχυρισμό του: Πλησιάζει ο καιρός που *όλοι* οι νεκροί θ' ακούσουν τη φωνή του (5:28). Η δύναμη του διαβόλου, αν και πραγματική, είναι περιορισμένη. Η κυριαρχία του στον θάνατο (Ρωμ. 5:17) είναι μόνο προσωρινή.

5. *Η Προσφορά του Ιησού.* Ο Χριστός ως ο Κύριος της ζωής και του θανάτου εξακολουθεί να προσκαλεί τον κόσμο να έρθει σ' αυτόν. Ο θάνατος είναι αναπόφευκτος για όλους μας, αλλά ο Χριστός έχει νικήσει τον θάνατο και μοιράζεται αυτή τη νίκη με όλους όσοι μετανοούν και πιστεύουν σ' αυτόν ως Σωτήρα και Κύριό τους. Το να ανταποκριθεί κανείς στην πρόσκληση του Χριστού σημαίνει να παραδώσει σ' αυτόν την ανεξαρτησία του. Αλλά το να «πεθάνει» κανείς υπό αυτή την έννοια σημαίνει ότι αρχίζει να ζει. Όπως για τον Ιησού, έτσι και για μας, ο θάνατος οδηγεί στην ανάσταση. «Εγώ είμαι η ανάσταση και η ζωή· εκείνος που πιστεύει σ' εμένα, και αν πεθάνει, θα ζήσει· και καθένας που ζει κι εμπιστεύεται σ' εμένα δεν θα πεθάνει ποτέ. Το πιστεύεις αυτό;» (εδ. 25-26).

[Οι Περιλήψεις όλων των συμμελετών μας είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα της εκκλησίας: <https://newlifechurch.gr/bible-lessons-in-pdf/>]
